

ІНТЕРВ'Ю ЯК МЕТОД НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Статтю присвячено дослідженню сутнісних характеристик інтерв'ю як комунікативного методу навчання іноземної мови в старшій школі.

Ключові слова: інтерв'ю, комунікативний підхід, рольова гра.

The article is devoted to the study of the essential characteristics of the interview as a communicative method of teaching a foreign language in high school.

Key words: interview, communicative approach, role play.

У даний час іншомовній освіті приділяється все більше уваги. І на це є цілком об'єктивні причини. Так, Є. Пассов і Н. Кузовлева виділяють в іншомовній освіті декілька важливих аспектів. По-перше, пізнавальний аспект, який базується на тому, що учень здобуває знання про культуру народу-носія мови; по-друге, розвивальний аспект, пов'язаний з розвитком мовних і загальних здібностей, а також психічних і інших функцій; по-третє, педагогічний аспект, який передбачає засвоєння учнями етичних, моральних і моральних норм; і, нарешті, соціальний аспект, коли учень опановує мовні вміння [1, с. 60]. Найважливішим аспектом такого навчання слід визнати спілкування, і не просто навчальне спілкування, організоване і кероване, а спілкування, максимально наближене до реального.

Одним із найпопулярніших і найрезультативніших методів навчання іноземної мови вважається комунікативний підхід до організації освітнього процесу з іноземної мови. Використовуючи в процесі навчання відповідні методи та прийоми, можна досягти високого рівня іншомовного спілкування.

Комунікативний підхід (*communicative approach*) до навчання іноземних мов виник у Великобританії в 1970-х роках у відповідь на виниклий запит суспільства – практичне оволодіння мовою як засобом спілкування. Головною метою такого підходу було проголошено формування комунікативної компетентності (*communicative competence*) учнів, під якою необхідно розуміти «здатність здійснювати спілкування за допомогою мови, тобто передавати думки і обмінюватися ними в різних ситуаціях в процесі взаємодії з іншими учасниками спілкування, вибираючи комунікативну поведінку, адекватну автентичній ситуації спілкування» [4, с. 45].

У рамках комунікативного підходу мають бути реалізовані мовні функції, які передбачають вміння мовця висловити ту чи іншу інтенцію. Це може бути прохання, згода, докір, запрошення, рада, відмова, співчуття. Це, безсумнівно, і вміння ставити різні типи питань (запитувати інформацію) і здатність правильно реагувати на них, що стає особливо важливим при використанні такого методу, як інтерв'ю.

У рамках комунікативного підходу вчені-методисти пропонують використовувати такі прийоми: спілкування в рамках певного контексту; складання діалогу з розрізнених реплік; наповнення та завершення діалогу; покрокове складання діалогу; складання діалогів по опорним сигналам; письмове складання діалогів. Особливе місце в навчанні діалогічного мовлення належить рольовій грі, різновидами якої є обмін інформацією, ігри на основі сценарію, ігри у формі встановлення, підтримки і розвитку міжособистісних відносин. Предметом пильної уваги має стати навчання самовираження в процесі іншомовного спілкування, для чого можливо використовувати техніку дискусії, оповіді, проектну методику та метод інтерв'ю [3, с. 341-342].

Інтерв'ю – цікавий метод навчання говоріння, який часто ігнорується практикуючими учителями. Реалізація методу інтерв'ю на уроці іноземної мови

здійснюється в рамках комунікативного підходу, що знаходиться у відповідності з основною метою навчання іноземних мов. Однак, як не дивно, публікацій, присвячених використанню інтерв'ю на уроці, не так багато.

Інтерв'ю проводиться у форматі діалогу, який передбачає володіння учасниками певними мовними стратегіями і якому властиві всі відзначені Є. Пассовим ознаки говоріння як виду діяльності. Інтерв'ю, безсумнівно, відноситься до інтерактивних методів, які набирають популярності, оскільки в тій чи іншій формі в процес втягуються всі учні, де участь вчителів зводиться до мінімуму, а учні під час спільної навчальної діяльності набувають нові знання та ідеї, обмінюються ними, освоюють нові види діяльності, отримують можливість самореалізуватися, вчать спілкуватися: задавати питання і відповідати на запитання, висловлювати і відстоювати свою думку, вислуховувати критичні зауваження на свою адресу і в свою чергу критикувати думку співрозмовника або партнера. Інтерв'ю є формою рольової гри, а гра завжди цікава учням будь-якого віку; вона полегшує засвоєння нових знань і умінь, створює більш комфортні умови для взаємодії учасників, дозволяє отримати новий корисний досвід.

Інтерв'ю – ігрова комунікативна вправа, що реалізовується в формі діалогу або полілогу на основі певного сюжету в рамках досліджуваної теми, яка передбачає розподіл ролей (інтерв'юери та ті, хто беруть інтерв'ю) з подальшою самостійною підготовкою до виконання ролі і спрямована на формування мовних функцій, що дозволяють учням придбати навички, необхідні в ситуації реального спілкування. Інтерв'ю дає вчителю можливість визначити «сильні» і «слабкі» місця учнів, виявити лідерів і тих, хто відчуває явні труднощі при виконанні завдання.

Саме тому метод інтерв'ю (навіть якщо це не цілий урок, а лише його фрагмент) достатньо трудомісткий, і не завжди його застосування можливе в повному обсязі. Однак навіть якщо інтерв'ю включається в один з етапів уроку як самостійна комунікативна інтерактивна вправа, це дозволить зробити процес навчання і більш цікавим, і більш результативним, підвищить мотивацію учнів, навчить їх не боятися говорити на мові, що вивчається. Інтерв'ю поєднує в собі такі елементи, які стають особливо цінними при навчанні говоріння в його діалогічній і монологічній формах. Розгорнуте інтерв'ю, яке передбачає включення монологічних блоків (роздуми, міркування), перетворюється в бесіду, яку можна присвятити одній темі, або декілька тем одночасно. І, звичайно, не слід забувати, що інтерв'ю притаманний ігровий характер, що важливо при навчанні іноземних мов.

Отже, до головних позитивних якостей методу інтерв'ю слід віднести його комунікативну спрямованість: діти вчать не просто говорити, але спілкуватися і співпрацювати, реалізовувати певні мовні дії. Метод інтерв'ю дозволяє не тільки проконтролювати рівень володіння учнями мовою, а й організувати сам процес оволодіння нею: розвинути комунікативні навички, вміння будувати спонтанні висловлювання, відповідні до реплік співрозмовника, здатність виражати емоції іноземною мовою [5]. Як навчальне завдання інтерв'ю ставить перед кожним учасником умови, яких необхідно дотримуватися, інакше інтерв'ю (бесіда) просто не відбудеться. Розігрування інтерв'ю дозволить навчитися ставити запитання, запитувати необхідну інформацію, з'ясувати деталі, що робить спілкування дійсно ефективним і результативним.

Таким чином, застосування методу інтерв'ю на уроках іноземної мови або в якості позаурочної форми діяльності, безсумнівно, буде мати свої позитивні результати в плані розвитку комунікативних здібностей учнів та дасть їм можливість відчувати себе повноцінними учасниками іншомовної комунікації.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бичківська Т. М. Використання інтерактивних методів навчання у процесі формування комунікативної компетенції учнів на уроках англійської мови. *Наукові*

записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Філологічна. 2017. Вип. 64(1). С. 48-52. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2017_64%281%29_18 (дата звернення: 18.09.2021).

2. Зуброва О. А. Организация дискуссии на занятиях по практическому курсу английского языка. *Современные подходы к изучению единиц языка и вопросы лингводидактики*. Белгород : ИПЦ «Политерра», 2012. С. 348-352. URL : http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/1127/Орг._дискуссии_на_занятиях_по_ПКАЯ_%28Белгород%29.pdf?sequence=1 (дата звернення: 18.09.2021).

3. Настольная книга преподавателя иностранного языка : справ. пособие. 9-е изд., стер. / Маслыко Е. А., Бабинская П. К., Будько А. Ф., Петрова С. И. Минск : Высш. школа, 2004. 522 с.

4. Пассов Е. И., Кузовлева Н. Е. Основы коммуникативной теории и технологии иноязычного образования. М. : Русский язык, 2010. 568 с.

5. Шевченко Є. Використання інтерактивних технологій для розвитку пізнавального інтересу на уроках англійської мови. *Англійська мова та література*. 2005. Вип. 24. С. 4–6.

Рекомендує до друку науковий керівник доцентка ЗуброваО.А.